

Vorwort/Předmluva	5
-------------------------	---

CHRISTIANE HEMKER UND RENGERT ELBURG

ArchaeoMontan – Mittelalterlicher Bergbau in Sachsen und Böhmen. Aufgaben und Ziele des grenzübergreifenden Projektes	7
ArchaeoMontan – středověké hornictví v Sasku a Čechách. Úkoly a cíle přeshraničního projektu	14

1. Sektion: Fernerkundung und Erfassung

1. sekce: Dálkový průzkum země

DOMINIC FALKE

Archäologische Fernerkundung von obertägigen Bergbauspuren mithilfe von Airborne Laserscanning	19
Archeologický průzkum povrchových stop hornické činnosti pomocí leteckého laserového skenování	27

PETER HAUPT, THOMAS FAßBINDER UND PATRICK MERTL

LIDAR-Groundcheck – Zur Methodik minimalinvasiver Datierung montanarchäologischer Befunde aus LIDAR-Laserscans	31
LIDAR-Groundcheck – K metodice neinvazivního datování montánněarcheologických nálezů z laserového skenování LIDAR	36

LARA CASAGRANDE

Mining landscape in the Province of Trento (north-east Italy): new technologies for research and preservation	39
---	----

JOSEF VEČEŘA

Průzkumná pole – klíč k rozluštění středověkých a novověkých děl?	45
Grubenfelder – Ein Schlüssel zur Differenzierung von Alt- und Neubergbau?	52

ROLF KÄPPLER UND ERIC POLLER

Magnetische Messungen im Bereich der hochmittelalterlichen Bergbausiedlung Treppenhauer bei Frankenberg in Sachsen	59
Magnetická měření v oblasti vrcholně středověkého sídliště Treppenhauer nedaleko Frankenbergu v Sasku	64

2. Sektion: Naturwissenschaftliche Beiträge

2. sekce: Příspěvky z oboru přírodních věd

MICHAELA BALÁŠOVÁ, JIŘÍ CRKAL, EVA ČERNÁ,

KRYŠTOF DERNER A PETR LISSEK

Kremsiger, k.ú. Přísečnice, okr. Chomutov – současný stav poznání a povrchový průzkum hornického sídliště	69
Kremsiger, Gemarkung Pressnitz (Přísečnice), Kreis Komotau (Chomutov) – gegenwärtiger Kenntnisstand und die Oberflächenerkundung einer Bergbausiedlung	77

LEONA BOHDÁLKOVÁ A LUCIE ERBANOVA

Geochemické archivy a možnosti jejich použití v montánní archeologii	83
Geochemische Archive und die Möglichkeiten ihrer Nutzung in der Montanarchäologie	87

VLADIMÍR ŠREIN, PETR BOHDÁLEK, MARTIN ŠT'ASTNÝ
A LEONA BOHDÁLKOVÁ

Těžba rud v jáchymovském rudním revíru podle geochemického záznamu v aluviálních sedimentech řeky Bystřice – Případová studie	91
Der Abbau von Erzen im Joachimsthaler Erzrevier als geochemische Spur in den alluvialen Sedimenten der Wistritz (Bystřice) – Eine Fallstudie	100

THORSTEN WESTPHAL UND KARL-UWE HEUBNER

Zum Stand der dendrochronologischen Untersuchungen an den Hölzern aus den mittelalterlichen Bergwerken von Dippoldiswalde	109
Ke stavu dendrochronologických výzkumů dřev z Dippoldiswalde	115

PHILIPP SCHMIDT-REIMANN

Restaurierung und Konservierung montanarchäologischer Funde im Rahmen des Ziel 3-Projektes ArchaeoMontan	119
Restaurování a konzervace montánněarcheologických nálezů v rámci projektu ArchaeoMontan	125

FRANZISKA IMMLER UND GEORGE MCGLYNN

Anthropologie mittelalterlicher Bergwerksarbeiter aus Sachsen: Morphologie und Bleibelastung	129
Antropologie středověkých horníků ze Saska: Morfolgie a kontaminace olovem	136

3. Sektion: Historische Beiträge
3. sekce: Příspěvky z oboru historie

CHRISTOPH BARTELS
Der Fall Theophilus – Über den Mehrwert
interdisziplinärer Arbeit 141
*Případ Theophilus aneb přidaná hodnota
interdisciplinárního výzkumu* 148

LENA ASRIH
Zur Problematik des Bergregalbegriffs und zu den Anfängen
des Bergregals in der Markgrafschaft Meißen 153
*K problematice pojmu horní regál a k počátkům
horního regálu v Markrabství míšeňském* 158

WOLFGANG SCHWABENICKY
Wann begann im oberen Erzgebirge der Silberbergbau? 163
Kdy se v centrálních Krušných horách začalo těžit stříbro? 171

IVONNE BURGHARDT
„Were, daz daz bergwerig zcu Fryberg abevinge“ –
Sächsisch-meißnischer Bergbau im späten Mittelalter 177
*„Pokud by doly ve Freibergu začaly upadat,“ – „Were, daz daz
bergwerig zcu Fryberg abevinge“*
Sasko-míšeňské hornictví v pozdním středověku 182

4. Sektion: Dokumentation
4. sekce: Dokumentace

ANDREAS KOWANDA
Das Regelwerk der Kartengestaltung in kreativer Applikation
für die Präsentation archäologischer Sachverhalte 187
*Pravidla úpravy map v kreativní adaptaci pro
prezentaci archeologických dat* 193

MANDY GÖHLER UND MICHAEL WEHMEYER
Montanarchäologische Kartierungen 197
Montánněarcheologické mapování 204

FANET GÖTTLICH UND THOMAS REUTER
Methoden der grabungsbegleitenden 3D-Dokumentation
im Altbergbau 209
*Metody 3D dokumentace archeologických výzkumů
historických důlních děl* 219

5. Sektion: Aktueller Forschungsstand
5. sekce: Aktuální stav bádání

JOCHEN HABERSTROH UND MARTIN STRAßBURGER
Zum Umgang mit Denkmälern des Montanwesens in
Bayern – Ein Modellprojekt im Revier Kressenberg,
Lkr. Traunstein/Berchtesgadener Land 225
*Práce s montánními památkami v Bavorsku – modelový projekt v
revíru Kressenberg, okres Traunstein/Berchtesgadener Land* ... 231

VOLKMAR SCHOLZ
Versuch einer beschreibenden Rekonstruktion der Berg-
bautechniken und Abbautechnologien im hochmittel-
alterlichen Bergbau von Dippoldiswalde 237
*Pokus o popisnou rekonstrukci hornických
technologií a technologií těžby ve vrcholně středověkém
dolu v Dippoldiswalde* 244

FILIP VELÍMSKÝ
Počátky města Kutná Hora ve světle archeologického
výzkumu areálu Vlašského dvora 249
*Die Anfänge der Stadt Kuttenberg im Licht der archäologischen
Forschung auf dem Gelände des Welschen Hofes* 257

PETR HRUBÝ
Stříbrorudné hornictví ve 13. století: k modelu struktury
krajiny a infrastruktury 263
*Silberbergbau des 13. Jahrhunderts: Zum Modell der
Landschafts- und Infrastruktur* 274

LAURE DORCHY
The so-called “guild collar of the master of the silversmiths
of Ghent” – A unicum dedicated to silver ore mining and
processing from Late Middle Ages 279

MARIE-CHRISTINE BAILLY-MAÎTRE AND
NICOLAS MINVIELLE LAROUSSE
Mining history and archaeology in France –
Evolution and perspective 289

Anhang
Autorenverzeichnis/Seznam autorů 299
Abbildungsnachweis/Seznam vyobrazení 301